Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Maria Jesus Ansa Uribe

Andoain, Gipuzkoa (1931)

Aurkibidea

Biografia

Aita eta ama biak andoaindarrak zituen, eta bera ere bertan jaio zen, kale nagusiko Toki Eder izeneko etxean. Sei senidetan zaharrena zen bera. Villa Argentina eskolan ibili zen hasieran eta gero Berrozpera pasatu zen. Mariaren alaben kongregazioan egon zen eta don Feliziano Etxaniz apaizarekin euskaraz aritu izana zuen gogoan. Familia oso kantuzalekoa izan da; eta, irakaskuntzan lanean aritu izan denean, hori transmititzen saiatu izan da. Andoainen bizi izan da beti.

Zintak

AND-085

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Ansa, Ainhoa
- **Data**: 2011-01-28
- **Iraupena**: 49 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Errazkin, Aitor

AND-089

- **Proiektua**: Beterriko kantak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Ibañez Mendikute, Leire
- **Data**: 1999-11-04
- **Iraupena**: 13 min
- **Euskarria**: DVD
- **Emalea**: Ibañez Mendikute, Leire

Pasarteak

1. Karmentxo Enea

- **Erref**: AND-085/003
- **Iraupena**: 0:01:09. **Hasi**: 00:02:12. **Bukatu**: 00:03:21
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:
Pilar Enea izatetik Karmentxo Enean izatera pasa zen Andoaingo kaleko etxea.

2. Ama hogeita hamabost urterekin ezkondu

- **Erref**: AND-085/004
- **Iraupena**: 0:00:37. **Hasi**: 00:03:21. **Bukatu**: 00:03:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Sei senide izan ziren. Ama 35 urterekin ezkondu zen eta 37 urterekin izan zuen lehendabiziko haurra: Maria Jesus bera.

3. Mojen zigorra

- **Erref**: AND-085/008
- **Iraupena**: 0:01:49. **Hasi**: 00:07:28. **Bukatu**: 00:09:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

Laburpena:
'Cara al sol' ozenki ez kantatzeagatik zigorra ezarri zioten mojek Maria Jesusi: Espainiako ereserki nazionalaren letra hogeita lau aldiz kopiatzea. Gurasoek hori jakin zutenean, Maria Jesusen bila joan eta etxera eraman zuten, mojei sekulakoak esan eta gero.

4. Gregorio 'carbonero'k mojak Valladolidera bidali!

- **Erref**: AND-085/009
- **Iraupena**: 0:01:12. **Hasi**: 00:09:17. **Bukatu**: 00:10:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

Laburpena:
Gregorio 'carbonero' esaten zioten ikazkin bati kontatzen zizkioten Maria Jesusek eta haren bi ahizpek mojekin izaten zituzten istiluak. Harekin husten zituzten barrenak.

5. Antzinako kanta

- **Erref**: AND-085/013
- **Iraupena**: 0:02:31. **Hasi**: 00:18:08. **Bukatu**: 00:20:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Oso antzinako kanta. Maria Jesusen aitak bere aitonari entzuten ziona, eta etxean maiz kantatzen omen zutena.

6. Gabon kanta

- **Erref**: AND-085/020
- **Iraupena**: 0:02:32. **Hasi**: 00:29:35. **Bukatu**: 00:32:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Koruarekin kantatzen zuen gabon kanta. Maria Jesusek bakarlari moduan kantatzen zuen.

7. Burgosko osaba

- **Erref**: AND-085/022
- **Iraupena**: 0:01:29. **Hasi**: 00:32:40. **Bukatu**: 00:34:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Hogeita zortzi biloba ditu Maria Jesusek. Etxean juntatzen direnean, guztiak kantuan aritzen dira. Burgoseko osabari, ordea, isiltzeko esaten diote, belarri onak ez duelako.

8. Alkateak lurren jabe

- **Erref**: AND-085/025
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 00:36:24. **Bukatu**: 00:37:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala

Laburpena:
Aitak Andoaingo baserri guztien izenak erakutsi zizkion. Aitak Andoaingo lurrei eta jabetzei buruzko kontuak azaldu zizkion.

9. 'Ardi kontuan dabil gure Joxe Mari'

- **Erref**: AND-085/026
- **Iraupena**: 0:01:15. **Hasi**: 00:37:09. **Bukatu**: 00:38:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak

Laburpena:
Irakasle izandakoa da Maria Jesus, eta ikasleekin paseatzera joateko joera handia zuen. Behin, Joxe Mari Oiartzabal soinu jotzailearen baratzearen aurretik pasa eta denen artean kantatu zioten bertsoa kantatzen du Maria Jesusek.

10. Ikasle erdaldunak euskalduntzen

- **Erref**: AND-085/027
- **Iraupena**: 0:01:55. **Hasi**: 00:38:24. **Bukatu**: 00:40:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Behin Ikastolen mugimendua sortuta sartu zen Maria Jesus irakasle. Irakasle ikasketak Bergaran egin zituen, asteburutan joanda. Haur erdaldunekin aritu izan zen, haiek euskalduntzea helburu. Haurrei ezkutatu egiten zien berak gazteleraz bazekienik.

11. Errenteriako hizketa goxoa

- **Erref**: AND-085/033
- **Iraupena**: 0:01:30. **Hasi**: 00:44:53. **Bukatu**: 00:46:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:
Maria Jesusek aldea nabaritzen du Andoaingo, Errenteriako eta Lazkaoko hizkeren artean.

12. Euskararen erabilera eskasa gaur egun

- **Erref**: AND-085/036
- **Iraupena**: 0:01:16. **Hasi**: 00:47:35. **Bukatu**: 00:48:51
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:
Maria Jesusen iritziz oso presentzia urria du euskarak Andoaingo kaleetan zehar. Gainera, nahikoa omen da euskaraz ez dakiten lagun pare bat tokatzea, bilera oso bat gazteleraz egiteko.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-16

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com